НА ВНИМАНИЕТО НА СОБСТВЕНИЦИТЕ/ПОЛЗВАТЕЛИТЕ/УПРАВИТЕЛИТЕ НА ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ, ДЕТСКИ ЯСЛИ, ДЕТСКИ ГРАДИНИ И УЧИЛИЩА, МЕСТА ЗА НАСТАНЯВАНЕ

Изисквания към собствениците/ползвателите/управителите на приоритетни обекти с обществено предназначение за провеждане на мониторинг и изготвяне оценка на риска на вътрешната разпределителна система

Във връзка с изменение от 2023 г. на Наредба №9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, от 2028 г. влиза в сила изискването на чл. 6г от посочената Наредба № 9 за извършване оценка на риска на вътрешната разпределителна система от собственици/ ползватели/ управители на приоритетни обекти, независимо от тяхната собственост.

ПРИОРИТЕТНИ ОБЕКТИ са следните обекти с обществено предназначение:

- лечебни заведения за болнична помощ;
- лечебни заведения по смисъла на чл. 10, т. 2 и т. 4 - 6 от Закона за лечебните заведения (център за трансфузионна хематология; дом за медико-социални грижи за пълнолетни лица; център за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания; хоспис; диализен център)
- лечебни заведения по смисъла на чл. 10, т. 3 - 3б от Закона за лечебните заведения, когато същите са със стационар (център за психично здраве; център за кожно-венерически заболявания; комплексен онкологичен център)
- детски ясли, детски градини и училища;
- местата за настаняване по смисъла на чл. 3, ал. 2, т. 1, букви "а" и "б" от Закона за туризма (клас А - хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища, туристически селища и вили; клас Б - семейни хотели, хостели, пансиони, почивни станции, къщи за гости, бунгала и къмпинги).

ОЦЕНКАТА НА РИСКА се извършва в съответствие с **приложение № 1в** от Наредба №9, преразглежда се на всеки шест години и при необходимост се актуализира.

Оценката на риска на вътрешните разпределителни системи се състои от следните елементи:

1. **общ анализ на потенциалните рискове**, свързани с вътрешните разпределителни системи (ВРС) и със съответните продукти и материали, както и дали тези потенциални рискове оказват влияние върху качеството на водата на мястото, където тя изтича от крана при потребителя.
2. **общ анализ на продуктите и материалите**, от които са изградени вътрешните разпределителни системи, но без да включва подробен анализ на всяка една отделна съставка.
3. **мониторингов план** за контрол на показателите, посочени в приложение № 1, таблица Д (***Legionella и Олово)***, за приоритетните обекти.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ на собствениците/ползвателите/управителите на приоритетните обекти:

1. Да съгласуват изготвения мониторингов план с РЗИ – Велико Търново, след изготвяне на оценката на риска за съответния обект;

2. Независимо от резултатите от оценката на риска показателите Legionella и Олово се мониторират задължително в приоритетните обекти;

3. Да предоставят данните от извършения мониторинг по показателите Legionella и Олово на РЗИ – Велико Търново – най-късно до 20-то число на следващия месец след месеца, в който е извършено изследването;

4. При необходимост да актуализират Оценката на риска за вътрешните разпределителни системи на обекта.

5. Във всички случаи на **установено несъответствие** по показателите Legionella и Олово, следва незабавно да се уведоми РЗИ – Велико Търново и да се предприемат съответните коригиращи мерки, препоръчани от органите на държавния здравен контрол (ДЗК), за премахване или намаляване на риска от несъответствието.

6. Собствениците/ползвателите/управителите на приоритетните обекти задължително прилагат превантивните мерки, посочени в Методично указание №3 от 25.11.2003 г. на МЗ за борба с легионелозите, с оглед на предотвратяването и елиминирането на възникването на евентуални епидемични взривове от Legionella.

За да се изготви оценката на риска е необходимо да има натрупани данни от изследване на водата по показателите, посочени в приложение № 1, таблица Д, а именно: ***Legionella и Олово.***

Изследванията се извършват в акредитирани лаборатории.

Обръщаме внимание, че проби се вземат от всяка сграда на един обект поотделно. Сградната водопроводна инсталация се състои от главни хоризонтални клонове, положени открито по тавана на сутерена на сградите (или в монтажни канали) и от вертикални водопроводни клонове, захранващи отделните водочерпни прибори по отделните етажи. Като се има предвид, че задържането и престояването на вода във водопроводната инсталация са предпоставки за развитие и разпространение на бактерия, подходящи пунктове за вземане на проби са най-отдалечените водочерпни прибори (смесителни батерии за мивки; бидета и др.) за топла и студена вода поотделно. При обследване на водопроводната инсталация за наличие на „легонела“ следва да се вземат проби от най-отдалечените водочерпни кранове по водопроводните щрангове за топла и водопроводните щрангове за студена вода - т.е. за целите на първоначално натрупване на данни се взимат проби поотделно от крана за топла вода и от крана за студена вода. **Броят и местата за вземане на проби за изследване зависят от вида на сградната водопроводна инсталация и броя на вертикалните водопроводни клонове, съгласно проектната документация по част ВиК.** От същите пунктове за студена вода се взимат пробите и за анализ за съдържание на олово. Определяне на съответствието за съдържание на „олово“ се извършва при крана на потребителя без предварително източване на водата. Взема се случайна проба през дневно време с обем един литър. Горното важи за всяка сграда на обекта.

НА ВАШЕТО ВНИМАНИЕ

Във връзка с предстоящото първо обобщаване на информацията за извършения от страна на собствениците/ползвателите/управителите на **всички приоритетни обекти** мониторинг по показател Legionella, както и за предприетите от тях действия за изготвяне на оценка на риска за вътрешната разпределителна система на обекта, **в РЗИ – Велико Търново в срок до 01.05.2026 г.** следва да се представят:

1. Резултатите от извършения мониторинг (изследвания) през 2025 г. и до 30.04.2026 г. по показател Legionella и олово на вътрешната разпределителна система на Вашия обект.

2. Информация за предприетите от Вас действия за изготвяне на оценка на риска за вътрешната разпределителна система за приоритетния Ви обект.

Примерно съдържание на Оценката на риска

1. Данни за обекта – вид, име, адрес
2. Собственик/ползвател/управител, ЕИК
3. Обекти, използващи собствени водоизточници на водоснабдяване, посочват № на разрешението за водовземане от Басейнова дирекция.
4. Изготвя се схема на сградната водоснабдителна система за топла и студена вода на обекта. Ако има отделни сгради се изготвят отделни схеми за всяка сграда.
5. Посочва се вида на съоръженията (резервоари, хидрофори и други съоръжения, през които преминава водата) в схемата и кратко се описва тяхното техническо състояние и периода за профилактика.
6. Посочват се материалите, от които е изградена системата – напр.: поцинкована стомана, мед, поливинилхлорид, полиетилен, полибутилен и др. Може да се посочи и друга информация подкрепяща оценката на риска, като извършена подмяна, чести аварии, период за профилактика и др.
7. Описва се използваната система за получаване на топла вода (централна, локална), като се посочва и вида на нагревателя - електрически, индиректен и др.
8. Особености при работа на обекта (сезонна или целогодишна експлоатация, периоди/сезони на по-ниско потребление на вода в обекта или спряно потребление на вода в обекта и др.)
9. Анализ на данните – оценка на риска
10. В схемата се посочват местата за вземане на пробите, според оценката на риска.
11. Мониторингов план

№ по ред	Пункт за вземане на проби	Брой проби за годината	Период (месец) за вземане на пробите от пункта	Показател за изследване

							Legionella	Олово
1	Чешма в стая/кабинет…., етаж….							
2	Чешма в стая…. след …. (посочва се съоръжението)							
3								
…								

За изготвяне на оценката на риска съдействие може да окаже службата по трудова медицина (СТМ), която обслужва съответния обект.